

Smilde, 19 Nov. Hedenavond werd door de Chr. Ger. gemeente alhier de gebeurtenis herdacht, dat vóór 50 jaar genoemde gemeente te dezer plaatse werd gesticht. Eene groote menigte volks, waaronder ook uit andere gemeenten, was in de kerk bijeengekomen, waar de feestrede werd uitgesproken door prof. de Kok uit Kampen. Met groote belangstelling werd naar den spreker geluisterd. Na den heer de K. beklom ds. Eskes den predikstoel; deze wees o.a. er op, hoe de gemeente gestadig in bloei is toegenomen. Het ledental is van 1834 tot heden van 38 tot ongeveer 900 gestegen.

Behalve door de genoemde heeren werd nog gesproken door de dds. Vellekoop, Kok, Wissink en Moolhuizen, terwijl door prof de Kok de slotrede werd gehouden.

Ingezonden stuk.

Nog eens aan mijne Gewestgenooten.

Van harte hoop ik, dat mijn schrijven de werkzaamheid der colporteurs bij u begerlijk hebben gemaakt, want ik heb dan veel gewonnen voor de zaak, die ik voorsta, daar de bedenkingen, die dr. R. daartegen maakt, dan blijken op u geen indruk te hebben gemaakt. Het is waar: in Drenthe zijn Bijbels te verkrijgen, doch dat was vroeger in Gelderland ook zoo. Maar toen er niettemin een colporteur werd uitgezonden, verkocht deze honderden bijbels. Godsdienstige geschriften worden zeer weinig verspreid en ik weet, dat er eene massa menschen in Drenthe zijn, die ze gaarne ontvangen en ook met genoegen lezen. En bijbellezingen, samenkomsten, waar een bekwaam man voorgaat, om eenvoudig en duidelijk de Schrift te verklaren, worden weinig gehouden. Maar dr. R. tracht u ook daartegen in te nemen door te zeggen, dat ik zelf daarin iets afkeurenswaardigs vind. Is dat recht van hem? Hij verstaat genoegzaam Hollandsch op te weten, dat ik dat in 't minst niet heb gezegd. doch hij rekent, dat gij onbevattelijk genoeg zijt om u dat te kunnen wijs maken. Immers, het staat er duidelijk genoeg: Ik heb u aangeraden om naar die bijbellezingen te gaan en ze zelf te beoordeelen. Dat zal ik ook doen, als ik in de gelegenheid ben om ze bij te wonen.

Er is nog verder overeenstemming, zegt dr. R., tusschen hem en mij. Maar hij weet heel goed, dat er volstrekt geene overeenstemming is en dat ik volstrekt niet hetzelfde bedoelde als hij.

Het is mij wel bekend, dat in de wet staat, dat de school moet opleiden tot Christelijke deugden. Doch gij gevoelt, dat de wet in dezen, evenals dr. R., onder een schoonen schijn de werkelijkheid verbergt. Hoe toch kan eene school tot Chr. deugden opleiden, als er de naam van *Christus* niet genoemd mag worden? Of kan een Israeliet ook al tot *Christelijke* deugden opgeleid worden?

Het is waar, het modernisme is nog zoo oud niet. Maar het liberalisme is al sedert lang begonnen, wat het modernisme nu met kracht in het groot voortzet. Dat wil echter dr. R. niet erkennen. Hij beweert zelfs, dat het modernisme ijverig bezig is om ijverige lezers van de bijbel te maken. Op het Protestantenvond worden lezingen gehouden over den bijbel, zegt hij. Maar hoe wordt daarover den bijbel gesproken? Als hij u dat nu klaar en duidelijk had gezegd, dan hadt gij kunnen oordeelen of zulke lezingen opwekken tot bijbellezen. Het modernisme ontkent de hoofdwaarheden des bijbels. Dat prikkelt misschien menigeen om ook eens te zien of hij er eene dwaasheid in kan vinden, maar dat wekt niet op om hem te lezen met een heilbegeerig hart, om hem te beschouwen als leefregel, om uit dien bijbel kennis te putten aangaande den weg der zaligheid, om daaruit een antwoord te krijgen op de vraag: Hoe moet ik zalig worden en in het sterven vrede hebben?

Wonderen zijn onmogelijk, zegt de moderne, en toch zijn de wonderverhalen in de Schrift talrijk. Zoo zouden dan de schrijvers ons willen misleiden. En dat wekt waarlijk niet op om hunne geschriften te lezen en te behartigen.

De wonderen zijn onmogelijk, zeggen ze. Zoo is *Jezus* ook niet op wondervolle wijze geboren, maar is een onechte zoon geweest van *Maria*. Maar in de bijbel lezen wij, dat de engel zeide tot *Maria* de Heilige Geest zal over u komen en de kracht van den hoogsten zal u overschaduwen. Zoo is dus *Jezus* ook niet de Zoon van God, de Zaligmaker van zondaren, in wien alleen zaligheid is, maar een gewoon mensch. Zoo vervalt dan ook de eerste vraag en antwoord van den Catechismus. En toch zegt de Schrift: "De zaligheid is in geen anderen enz." Hand. 4:12, Joh. 3:36.

Zoo ziet ge, dat het modernisme de Schrift tegenspreekt, maar tot getrouw lezen niet aanspoort. Het was misschien geen voorzichtig ijveraar voor het modernisme, die van den preekstoel afraadde om den bijbel te lezen en het avondmaal wilde afschaffen en niet meer doopte in den naam des Vaders en des Zoons en des H. Geestes.